

Sekce správy daní

Č. j.: 5189/24/7700-50123-050167

Všechny finanční úřady, vč. Specializovaného finančního úřadu
Odvolací finanční ředitelství

METODICKÝ POKYN

k aplikaci § 41 SŘS na desetiletou prekluzivní lhůtu pro stanovení daně podle § 148 DŘ

Účinnost	23. 2. 2024
Důvod přijetí	změna judikatury správních soudů
Oblast úpravy	Zák. č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále také „DŘ“) Zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „SŘS“) Zák. č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „ZSDP“)
Agenda	lhůta pro stanovení daně
Základní ustanovení	§ 148 odst. 5 DŘ § 264 odst. 4 DŘ § 47 ZSDP § 41 SŘS
Předcházející metodické materiály	Metodický pokyn k maximální délce objektivní prekluzivní lhůty pro stanovení daně dle § 148 odst. 5 daňového řádu v souvislosti s přechodným ustanovením § 264 odst. 4 daňového řádu a ustanovením § 41 soudního řádu správního, č. j. 60309/18/7700-10126-013989 ze dne 18. 12. 2018
Související metodické materiály	Metodický pokyn odpověď na dotaz k aplikaci § 41 soudního řádu správního na lhůtu pro vyměření odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně stanovenou zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, č. j. 34115/23/7600-50500-402026 ze dne 12. 6. 2023
Technické postupy v IS/Úlohy IS ADIS	ANO
Přílohy	---
Judikatura, literatura	Rozsudek NSS č. j. 9 Afs 95/2021 – 64 ze dne 1. 11. 2023

Anotace:

Pokyn upravuje stavení běhu maximální desetileté prekluzivní lhůty pro stanovení daně po dobu soudního řízení s ohledem na datum zahájení soudního řízení. Soudní řízení zahájená za účinnosti daňového řádu, tj. od 1. 1. 2011, nestaví desetiletou prekluzivní lhůtu pro stanovení daně. Soudní řízení zahájená za účinnosti ZSDP, tj. do 31. 12. 2010, staví desetiletou prekluzivní lhůtu pro stanovení daně dle § 41 SŘS.

Primární příjemci:

Úřední osoby vyměřovacích, vymáhacích a kontrolních útvarů – využití při činnostech souvisejících s ověřováním konce běhu lhůty pro stanovení daně.

I. Metodické řešení

Pro posouzení toho, zda se maximální desetiletá lhůta pro stanovení daně během soudního řízení staví, je jediným parametrem datum zahájení soudního řízení. Z tohoto důvodu je metodické řešení následující:

Soudní řízení v daňových sporech zahájené 1. 1. 2011 a později nemá vliv na desetiletou prekluzivní lhůtu dle § 148 odst. 5 DŘ.

Soudní řízení v daňových sporech zahájené před 1. 1. 2011 staví běh desetileté prekluzivní lhůty dle § 41 SŘS.

II. Odůvodnění

Dosavadní metodické řešení otázky stavení běhu maximální desetileté prekluzivní lhůty pro stanovení daně, vyjádřené v metodickém pokynu č. j. 60309/18/7700-10126-013989, ze dne 18. 12. 2018, bylo překonáno rozhodnutím Nejvyššího správního soudu, v rozsudku rozšířeného senátu, č. j. 9 Afs 95/2021–64 ze dne 1. 11. 2023.

Nejvyšší správní soud sjednotil dosavadní judikaturu v tom smyslu, že počátek běhu prekluzivní lhůty není pro posouzení stavení běhu maximální desetileté prekluzivní lhůty relevantní v případě, kdy se posuzuje vliv řízení ve správním soudnictví. Relevantním je tak pouze datum zahájení soudního sporu, s ohledem na účinnost daňového řádu od 1. 1. 2011 a jeho § 148 odst. 4, který upravuje stavení běhu lhůty po dobu soudního řízení.

Nejvyšší správní soud uzavřel, že „byla-li žaloba (nebo kasační stížnost) podána před 1. 1. 2011, uplatní se ještě úprava § 41 s. ř. s. (ve spojení s § 47 zákona o správě daní a poplatků), po celou dobu řízení o této žalobě (nebo o kasační stížnosti) se proto prekluzivní lhůta staví a tomu odpovídající doba se nepočítá do maximální desetileté lhůty podle § 148 odst. 5 daňového řádu. A naopak, byla-li žaloba (nebo kasační stížnost) podána 1. 1. 2011 či později, prekluzivní lhůta se nestaví podle § 41 s. ř. s., ale podle § 148 odst. 4 daňového řádu. V takovém případě však stavení lhůty neprodlužuje nejdelší možnou lhůtu pro stanovení daně podle § 148 odst. 5 daňového řádu“.

III. Postup ručního zásahu v ADIS

Změna nastavení lhůty pro stanovení daně:

Daně → DPH → Daňová přiznání DPH → Evid. skut. ovliv. lhůtu pro stan. daně

Prostřednictvím akce „Evidence skutečnosti ovlivňující lhůtu pro stanovení daně“ je možné vložit některou z definovaných skutečností. Následně dojde k přepočtu. V případě vložení doby stanovení daně (absolutní), je potřeba v případě změny konce lhůty pro stanovení daně opětovně přepsat datum posledního dne lhůty pro stanovení daně.

Obdobně je toto řešeno v ostatních daních v části poplatník/plátce nad konkrétním zdaňovacím obdobím.

Ve všech uvedených postupech se jedná o vyřazení daňového subjektu z automatizovaného sledování lhůty pro stanovení daně, a pokud by došlo ke změně, je potřeba ji opakovaně zadat ručně.

IV. Aplikace

Uvedený právní závěr bude aplikován ve všech probíhajících i budoucích daňových řízeních.

V. Zrušovací ustanovení

Tímto pokynem se ruší Metodický pokyn k maximální délce objektivní prekluzivní lhůty pro stanovení daně dle § 148 odst. 5 daňového řádu v souvislosti s přechodným ustanovením § 264 odst. 4 daňového řádu a ustanovením § 41 soudního řádu správního, č. j. 60309/18/7700-10126-013989 ze dne 18. 12. 2018.

Mgr. Ladislav Henáč
ředitel sekce

Na vědomí

Ministerstvo financí, Odbor 32 – Daňová legislativa

Ministerstvo financí, Odbor 39 – Správní činnosti

Generální ředitelství cel

Sekce metodiky daní Generálního finančního ředitelství

Sekce výkonu daní Generálního finančního ředitelství

Sekce informatiky Generálního finančního ředitelství

Odbor majetkových daní, oceňování a ostatních agend Generálního finančního ředitelství

Odbor dotací a ostatních agend Generálního finančního ředitelství

Oddělení daňového procesu II Generálního finančního ředitelství

Oddělení soudních a správních agend Generálního finančního ředitelství

Oddělení právně-analytické Generálního finančního ředitelství